



## ПОЛОЖЕННЯ

про оцінку заходів безперервного професійного розвитку  
на ознаки академічної доброчесності  
та дотримання принципів  
практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності,  
заснованої на доказах



## 1. Загальні положення.

- 1.1. Положення про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах (далі – доказова медицина) (далі – Положення) визначає загальні засади Політики ДУ «Одеський ОЦКПХ МОЗ» (далі – Центр) щодо забезпечення провадження освітньої діяльності, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками заходів безперервного професійного розвитку (далі БПР).
- 1.2. Це Положення розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про запобігання корупції»; Постанови Кабінету Міністрів України № 725 від 14.07.2021 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»; Статуту Центру.
- 1.3. Політика Центру направлена на формування системи демократичних відносин між учасниками заходів БПР, розвиток корпоративної культури, забезпечення академічної свободи, дотримання принципів доказової медицини та підвищення авторитету Центру, дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Центру, запобігання порушення академічної доброчесності.
- 1.4. Застосування даного Положення не виключає можливість застосування норм чинного законодавства щодо захисту особою свої прав.

## 2. Принципи, правила та норми етики академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини

- 2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники заходів БПР під час навчання, викладення та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досліджень.
- 2.2. Загальними моральними принципами, якими керуються учасники освітнього процесу є:
  - Принцип доказовості: у своїй діяльності усі учасники заходів БПР мають суворо дотримуватися законодавства, а також стимулювати до цього інших;
  - Принцип чесності та порядності: у навчальній діяльності, в науково-методичних дослідженнях, в практичній роботі усі учасники заходів БПР зобов'язані діяти чесно, бути відвертими і порядними;



- Принцип справедливості: у взаємовідносинах між учасниками заходів БПР важливим є неупереджене ставлення один до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності;
- Принцип взаємної довіри: атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці та ефективному продукуванню нових ідей;
- Принцип компетентності й професіоналізму: учасники заходів БПР Центру зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у навчанні та роботі, підвищувати свій освітній та науковий рівень як форми здійснення принципу «освіта протягом усього життя»;
- Принцип відповідальності: учасники заходів БПР Центру мають право брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання і бути прикладом для інших;
- Принцип партнерства й взаємодопомоги: з метою підвищення якості навчальних та науково-дослідницьких результатів учасники заходів БПР орієнтуються на партнерську взаємодію;
- Принцип взаємоповаги: повага у освітньому середовищі має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто цінувати і поважати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї;
- Принцип прозорості: щоб уникнути зловживань посадовими особами необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, господарської та фінансової діяльності, були прозорими та не складними.

### 2.3. Загальними принципами доказової медицини, якими керуються учасники освітнього процесу є:

- Принцип використання наукової медичної інформації лише найвищого рівня доказовості;
- Принцип постійного оновлення інформації щодо досягнень науки та клінічної практики;
- Принцип постійного ознайомлення всіх учасників медичної галузі з досягненнями науки і практики;
- Принцип оптимальної діагностичної доцільності;
- Принцип раціональної фармакотерапії;
- Принцип постійного підвищення безпеки медичних втручань;
- Принцип мінімізації економічних затрат;
- Принцип постійної оптимізації діяльності національної системи охорони здоров'я;
- Принцип міжнародної стандартизації медичних втручань;
- Принцип колективної відповідальності.



### 3. Дотримання принципів академічної доброчесності та доказової медицини

- 3.1. Дотримання академічної доброчесності та принципів доказової медицини доповідачами передбачає:
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - Надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну дослідницьку діяльність.
  - Використання в освітньому процесі науково-обґрунтованих медичних стандартів та уніфікованих клінічних протоколів надання медичної допомоги на засадах доказової медицини;
  - Контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами балів БПР;
  - Об'єктивне оцінювання результатів навчання.
- 3.2. Дотримання академічної доброчесності та принципів доказової медицини здобувачів балів БПР передбачає:
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
  - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - використання при навчанні науково-обґрунтованих методичних стандартів та уніфікованих клінічних протоколів надання медичної допомоги на засадах доказової медицини;
  - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої, громадської тощо) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- 3.3. Академічна доброчесність та дотримання принципів доказової медицини забезпечуються учасниками заходів БПР шляхом:
- Дотримання Конституції, Законів України;
  - Дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
  - Запобігання корупції, хабарництву;
  - Збереження, поліпшення та раціональне використання інформаційно-методичної та науково-практичної бази Центру;
  - Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;



- Дотримання норм про авторські та суміжні права;
  - Надання правдивої інформації про результати власної наукової діяльності;
  - Самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
  - Особистою присутністю на заході на весь період його проведення, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
  - Впровадження освітньої діяльності з практичним використанням інноваційних здобутків в галузі освіти;
  - Використання при навчанні науково-обґрунтованих медичних стандартів та уніфікованих клінічних протоколів надання медичної допомоги на засадах доказової медицини;
  - Незалежності професійної діяльності від політичних партій, релігійних та інших організацій;
  - Підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки.
- 3.4. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, ображає людину, або може завдати іншої серйозної шкоди Центру, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

#### **4. Порушення вимог академічної доброчесності**

- 4.1. Порушенням академічної доброчесності вважається:
- Академічний плагіат – оприлюднення (частково чи повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оригінальних творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
  - Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
  - Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
  - Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються заходів БПР чи наукових досліджень;
  - Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
  - Обман – надання завідомо неправильної інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації заходів БПР;



формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- Хабарництво – надання (отримання) учасником заходів БПР чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- Шахрайство – підробка в офіційних документах (актах, звітах, угодах тощо), використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо), проходження процедур контролю знань підставними особами, здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності;
- Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4.2. Неприйнятним для всіх учасників заходів БПР Центру є:

- Навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності учасників заходів БПР;
- Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю;
- Підробка та використання підроблених офіційних документів;
- Перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами;
- Ведення в Центрі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- Вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв під час навчального процесу, участь у навчальному процесі у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- Використання під час навчального процесу зброї, газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю учасників заходів БПР Центру.

## **5. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності**

- 5.1. Доповідачі мають бути ознайомлені з даним Положенням;
- 5.2. Положення доводиться до відома здобувачів балів БПР, а також оприлюднюються на сайті Центру;
- 5.3. Оргкомітет (Додаток 1) заходу БПР Центру забезпечує попередження порушень академічної доброчесності та принципів доказової медицини шляхом проведення наради з доповідачами перед проведенням заходу БПР. Під час цих зустрічей/нарад викладачам надаються чіткі інструкції відносно того, що від них очікується при підготовці та під час презентації освітніх матеріалів, заснованих на науково обґрунтованих доказах, відповідають неупередженому та збалансованому погляду на терапевтичні варіанти та клінічні рекомендації;



- 5.4. Усі клінічні рекомендації та інформація про наукові дослідження, що використовуються в освітній діяльності, переглядаються відповідальною особою з членів оргкомітету заходу БПР Центру. Цей процес передбачає також участь експертів чи рецензентів. Якщо в процесі оцінки матеріалів освітньої діяльності відповідна особа не може зробити висновок щодо відповідності та обґрунтованості освітніх матеріалів, запрошуються експерти-рецензенти. Цей процес передбачає перевірку презентацій/освітніх матеріалів, щоб переконатися, що в них відсутні жодні наміри чи ненавмисна комерційна упередженість, що ця освітня діяльність не пропагує ненаукові підходи до діагностики чи терапії, не пропагує рекомендацій, лікування чи способів здійснення медичної допомоги, які, як визначено, мають ризики або небезпеку, які переважають переваги, або, як відомо, малоефективні при лікуванні хворих.
- 5.5. Доповідачі, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами балів БПР щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності.
- 5.6. Виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини під час навчання на заходах БПР, зокрема таких, як майстер-клас, симуляційний тренінг чи тренінг з оволодіння практичними навичками; тренінг, семінар, фахова (тематична) школа, наукова та/або науково-практична конференція (зокрема конгрес, з'їзд, пленум, симпозіум), покладається на Голову та членів Організаційного комітету заходу БПР.
- 5.7. У разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини, подається клопотання Генеральному директору Центру, який своїм наказом створює тимчасову комісію з питань академічної доброчесності.
- 5.8. У клопотанні про розгляд порушення Комісією з питань академічної доброчесності Центру, вказується обґрунтована інформація по суті порушення та пропозиція щодо виду академічної відповідальності для порушника.
- 5.9. Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевіраних фактах (носить характер припущення та/або оціночних суджень), анонімного клопотання.
- 5.10. Клопотання може бути також подано від імені учасника освітнього заходу безперервного професійного розвитку, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності та дотримання



принципів доказової медицини з боку іншого учасника освітнього заходу БПР.

#### **6. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності**

- 6.1. За порушення академічної доброчесності доповідачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності – позбавлення права брати участь у освітньому процесі Центру.
- 6.2. За порушення академічної доброчесності здобувачі балів БПР можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності – анулювання результатів виконання роботи та відсторонення від участі в даному освітньому заході.
- 6.3. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначаються Комісією з урахуванням Закону України «Про освіту» та цього Положення.
- 6.4. За дії (бездіяльність) щодо порушення академічної доброчесності особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законодавством України.

#### **7. Порядок оскарження рішення про притягнення до академічної відповідальності**

- 7.1. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право:
  - Ознайомитися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
  - Особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовлятися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
  - Знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
  - Оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.
- 7.2. Апеляція подається особою на ім'я Генерального директора Центру у 10-денний термін після особистого ознайомлення під розпис із рішенням Комісії.
- 7.3. Для розгляду апеляції Генеральний директор Центру видає наказ про створення тимчасово діючої апеляційної комісії, яким призначає її голову секретаря та членів. Апеляція розглядається відповідною апеляційною комісією у тижневий термін, що обчислюється з наступного дня після виходу наказу Генерального директора Центру, якщо інший термін не визначено у даному наказі.



- 7.4. За дії (бездіяльність), що цим Положенням визначені порушеннями академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

## 8. Прикінцеві положення

- 8.1. Дане Положення затверджується Генеральним директором Центру і набирає чинності з дати його затвердження.
- 8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.
- 8.3. Питання, які не врегульовані цим положенням, регулюються нормами чинного законодавства.



**Склад організаційного комітету  
заходів Безперервного професійного розвитку  
ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб  
Міністерства охорони здоров'я України»**

Голова – ДЕМЕНЬЄВ Сергій – заступник генерального директора з досліджень біологічних факторів

Заступник голови – КІДГОТКО Катерина – уповноважений з антикорупційної діяльності

Члени:

ДОРОШЕНКО Дмитро – начальник відділу правового забезпечення;

МАКСИМЕНКО Юлія – лікар з гігієни дітей та підлітків відділу епідеміологічного нагляду (спостереження) та профілактики неінфекційних захворювань.

\*можлива участь інших профільних спеціалістів за клопотанням голови організаційного комітету